Cümlede Anlam - 7 (Cümlede Anlatım, Duygu ve Kavramlar)

1. (I) Yaratıcı yazarlık atölyelerinde üzerinde fazlaca durulan bir öğüt vardır: Okur, uzun cümleleri pek iyi karşılamaz bu yüzden yazar, söyleyeceklerini mümkün olduğunca az kelimeyle söylemeli, tekrarlardan kaçınmalıdır. (II) Akademik makale ve kitap tanıtım yazısı gibi bilgilendirici yazılar kaleme alanların da akıllarının daima bir köşesinde bulundurduğu bir kavramdır “ekonomi”. (III) Oysa Thomas Bernhard, bize dili doğru ve etkili kullanmanın yinelemelerden olabildiğince kaçınmakla, diyalogların, duyguların, bunlar arasında da en çok tutkuların, öfkelerin ve saplantıların mümkün olduğunca az kelimeyle kâğıda dökülmesiyle eş değer olamayacağını gösterir. (IV) Edebiyatta belki de en çok Hemingway ile özdeşleştirilen ekonomik anlatının tersine Bernhard’ın kişilerinin, onların kurdukları monolog ve diyalogların en göze çarpan özelliği tekrarlardır. (V) Orhan Pamuk’un deyişiyle “Yalnız saplantılı roman kahramanları aynı takıntıları tekrarlayıp, dönüp dolaşıp aynı öfke ve tutkuları dile getirmekle kalmazlar; bu tutku ve saplantıları bize şaşırtıcı bir enerjiyle anlatan Bernhard da kahramanlarıyla birlikte, aynı cümleleri birbiri ardından yeniden yeniden yazar durur.”

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede, genel bir kanıdan söz edilmiştir.
B) II. cümlede, I. cümledeki düşünce örneklendirilmiştir.
C) III. cümlede, bir saptama yapılmıştır.
D) IV. cümlede, karşılaştırmaya başvurulmuştur.
E) V. cümlede, doğrudan anlatımla düşünce desteklenmiştir.

2. Aşağıdaki dizelerin hangisinde bir “yanılgı”**dan söz edilmiştir?**

A) Nihayet damlarda leylekler göründü
Upuzun gagalarını takırdatan
B) Şu yeşilliğin ta sonuna gideriz
Ne olduğumuzu unutuncaya dek
C) Vefasız sandığımız turnalar döndü
Geçen yıl gittikleri meçhul diyardan
D) Çiçek açmış ağaçlara bak ne güzel
Gel bizim olsun serçelerin neşesi
E) Gel seninle kırlara açılalım gel
Neler vadetmiyor akarsuyun sesi

3. I. Kahramanlarını fiziksel ve ruhsal olarak çok iyi tanıtmış.
II. Tavsiyelerimize kulak asmaman seni sıkıntıya soktu.
III. Elimiz kolumuz bağlandı, bir türlü düzlüğe çıkamıyoruz.
IV. Yazın, duygu ve düşüncelerin edebî bir dille ifade edilmesidir.
V. Şartlar ne olursa olsun bu kitabı yayımlayacağım.

Numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede, olumlu eleştiri yapılmıştır.
B) II. cümlede, sezgi anlamı vardır.
C) III. cümlede, çaresizlik anlamı vardır.
D) IV. cümlede, tanımlamaya başvurulmuştur.
E) V. cümlede, kararlılık söz konusudur.

4. (I) Yaşar Miraç, 80 Sonrası Toplumcu Şiir’in zaaflarına karşı çıkayım derken Toplumcu Şiir’in kendisine de karşı koyuyordu. (II) En önemli savı, bir şiirin öncelikle şiir olma niteliğine sahip olması gerektiğiydi. (III) Miraç’ın 1979’da yayımlanan, 1980 TDK Ödülü’nü alan, sonra da yasaklanan şiir kitabı “Trabzonlu Delikanlı”, yayımlandığı dönemde gerçekten de büyük ilgi uyandırmış; büyük bir umut ve coşku kaynağı olurken çok da tartışmaya yol açmıştı. (IV) Çölde açan bir çiçek gibiydi âdeta. (V) Miraç, o zamana dek pek de başarılamamış bir işi yapıyor ve Karadenizli olması hasebiyle şiirlerinde Karadeniz folklorundan, halk deyişlerinden, şivesinden ve Karadeniz müziğinin tınısından yararlanıp yeni bir şiirin peşinden gidiyordu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede, sanatçı ile ilgili bir saptama yapılmıştır.
B) II. cümlede, sanatçının şiirle ilgili düşüncesi dile getirilmiştir.
C) III. cümlede, hem olumlu hem de olumsuz durumlardan söz edilmiştir.
D) IV. cümlede, benzetmeden yararlanılmıştır.
E) V. cümlede, sanatçının yöresellikten kurtulup evrenselleşmesi anlatılmaktadır.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem olumlu hem de olumsuz eleştiri yapılmıştır?

A) Konu seçiminde gösterdiği özen, anlatımda yerini sıradanlığa bırakmış.

B) Tablolarındaki renkler, karmaşık ruh hâlini gözler önüne seriyor.

C) Kahramanlarını, her an karşılaşabileceğimiz insanlar arasından seçer.

D) Oyunlarındaki egzotik mekânlar, olağanüstü unsurları barındırıyor.

E) Öykülerindeki uzun tahliller, zaman zaman olay örgüsünü gölgede bırakıyor.

6. (I) Sanat serüveni, farklı sahalarda değişkenlik arz eden verimleriyle dikkat çekmiş ve her zaman okunma ihtiyacı hissedilmiş az sayıdaki isimden biridir Melih Cevdet Anday. (II) Önemli bir şair olmasının yanı sıra gerek köşe yazarlığı gerek romancılığı gerek oyun yazarlığı ile şiir ve dünya meseleleri üzerine düşündüğünü işaret eden denemeleri ile derinlemesine incelenmeyi hak eder. (III) Orhan Veli ve Oktay Rifat ile ortaya koydukları Garip şiiriyle Türk şiirinin akışını değiştirmiş bir şairdir. (IV) Şiirini tesadüflere ya da o anki sanat ortamına göre konumlandırmayan, kaynaklarını ve varmak istediği yeri tartıp sözünü söyleyen bir şairdir. (V) "Şiir Yazıları" alt başlığı ile okura sunulan, yalın, etkili ve çeşitli örneklerle meseleyi izah eden, soru soran, düşündüren bir aklın önde durduğu; "Şiir Yaşantısı" adlı denemelerde ise şairin şiire bakışını, çeşitli tartışmalara yanıtını, şiirden ne anladığı kadar ne anlamadığını da görüyoruz.

Bu parçada Melih Cevdet Anday ile ilgili verilen aşağıdaki yargılardan hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I. cümlede, sanatının tazeliğini koruması anlatılmıştır.

B) II. cümlede, farklı türlerde eser verdiği vurgulanmıştır.

C) III. cümlede, şiirde yaptığı bir yenilikten söz edilmiştir.

D) IV. cümlede, bilinçli bir şair olduğu belirtilmiştir.

E) V. cümlede, şiirle ilgili bilgisinin eksikliği aktarılmıştır.

7. I. Öykülerindeki kahramanlarda, çevresindeki insanlardan izler görmek mümkündür.

II. Yaşamın monotonluğunu anlatan bu tablolarda şaşırtıcı tespitleri keşfetmenin zevkini tadacaksınız.

III. Romanın bütününde kahramanın hayal kırıklıklarıyla karşılaşıyoruz.

IV. Yer yer iniş çıkışlar gösteren cümlelerde birbirine sıkıca bağlanmış sözcüklerin, ipleri ele aldığı gözlemlenebiliyor.

V. Şair güzel bir yaz akşamını anlatırken aşkı, yalnızlığı ve hüznü malzeme olarak kullanıyor.

Yukarıdaki cümlelerin hangisinde üslupla ilgili bir özelliğe değinilmiştir?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. (I) Sanatçının deneme kitaplarını okuyanlar hatırlayacaktır ki hem her çalışmasında şiir vardır hem de salt şiirle kurulu bütünlüklü bir kitabı neredeyse yoktur. (II) Gazete yazılarını derleyerek oluşturduğu deneme kitaplarında şairin dile, kültür hayatına, şiire, siyasete, toplumsal olaylara bakışı tarihsel bir sıralamayla yer alır. (III) Dikkatle tarandığı gözden kaçmayan bu derleme, şiire dair çeşitli başlıklar altında tasnif edilmiş kıymetli yazılardan oluşmaktadır. (IV) Bunun yanı sıra sanatçının şiirimizdeki yerini göstermesi ve değişen üslubuyla şiiri bir sanat olarak farklı zaman, zemin ve bağlamlarda ele alması açısından da kıymetli. (V) Okuru bir anlamda "dağınıklıktan" kurtaran bu kitapta, dergilerde kalmış, unutulmuş, sonraya bırakılmış yazılardan seçmeler yer alıyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümlede, bir saptama yapılmıştır.

B) II. cümlede, kronolojik bir dizilimden söz edilmiştir.

C) III. cümlede, olumlu eleştiri vardır.

D) IV. cümlede, sanatçının şiirlerindeki konusal değişkenlik anlatılmıştır.

E) V. cümlede, sanatçının yayımlamadığı eserlerin derlendiği belirtilmiştir.

Bu testin cevap anahtarına ulaşmak için yandaki karekodu okutunuz.

